

Конференции

ДЕВЕТИ ЦАР-ШИШМАНОВИ ДНИ В САМОКОВ

**(ТРИДЕСЕТ И ПЕТИ НАУЧНИ ЧЕТЕНИЯ НА АСОЦИАЦИЯ ЗА
АНТРОПОЛОГИЯ, ЕТНОЛОГИЯ И ФОЛКЛОРИСТИКА „ОНГЪЛ”)**

ПОСВЕТЕНИ НА

**1150 ГОДИНИ ОТ ОБЯВЯВАНЕТО НА ХРИСТИЯНСТВОТО ЗА ОФИЦИАЛНА
РЕЛИГИЯ В БЪЛГАРИЯ (865 Г.)**

**180 ГОДИНИ ОТ ЗАВЪРШВАНЕТО НА ПРАВОСЛАВНИЯ ХРАМ „СВЕТО
ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО” (ДОЛНОМАХЛЕНСКАТА ЦЪРКВА) В ГРАД
САМОКОВ (1835 Г.)**

**С ПОДКРЕПАТА НА
ОБЩИНА САМОКОВ
ГРАДСКИ ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – САМОКОВ
„ЕКИП 123” ЕООД
ИМПРЕСАРСКО-ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „РОД”**

Участници от българска страна от:

Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл”

Софийски университет „Св. Климент Охридски” Великотърновски университет „Св.
св. Кирил и Методий”

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”

Нов български университет

Кирило-Методиевски научен център – БАН

Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин” – БАН

Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН

Национална художествена академия

Регионален исторически музей – Русе

Регионален исторически музей – Благоевград

Исторически музей – Самоков

Архитектурно-етнографски комплекс „Етър”

СОУ „Христо Ботев” – Русе

Бачковска света обител „Успение на Пресв. Богородица”

Храм „Въведение Богородично”, гр. Самоков

Българско дружество за защита на птиците

Град Самоков, Благоевград, Дупница

Чуждестранни участници от:

Universitat Freiburg, BR Deutschland

Akademia Podlaska, Siedlce, Polska

Универзитет „Гоце Делчев”, Штип, Р. Македонија

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, Р. Македонија

Институт за старословенска култура, Прилеп, Р. Македонија

Локален археолошки и историски музеј „Теракота“ – Винаца, Р. Македонија

ПРОГРАМА
НА МЕЖДУНАРОДНИЯ НАУЧЕН СИМПОЗИУМ
ВЯРА И КУЛТ
И ФЕСТИВАЛА ЗА КЪСОМЕТРАЖЕН ФИЛМ И ФОТОГРАФИЯ
БАЛКАНСКА КУЛТУРНА ФИЛМОТЕКА
ДЕСЕТИ СЕЗОН
САМОКОВ, 2–4 ОКТОМВРИ 2015 Г.
ПЪРВА ЗАСЕДАТЕЛНА ЗАЛА В СГРАДАТА НА ОБЩИНА САМОКОВ

ПЕТЪК, 2 ОКТОМВРИ

Начало 10.00 ч.

РАБОТНО ОТКРИВАНЕ НА СИМПОЗИУМА И ФИЛМОТЕКАТА

доц. д-р Константин Рангочев

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ ЗА ПЕТЪК

Председател: Константин Рангочев

- 10.20 Вихра Баева (ИЕФЕМ – БАН) – Местният култ като система от елементи: по примера на Осоговския манастир „Св. Йоаким Осоговски”, Р. Македония
- 10.30 Милена Любенова (ИЕФЕМ – БАН) – Поддържане на локалната памет: култът към Света Богородица
- 10.40 Цветелина Димитрова (ИЕФЕМ – БАН) – Власт и святост в средновековната представа за история (българо-сръбски паралели) или още веднъж за сакралната кефалофория
- 10.50 Вяра Калфина, Димитър Илиев (СУ „Св. Климент Охридски) – Топонимът „Опака” – опит за етимология
- 11. 00 Дискусия и почивка

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ ЗА ПЕТЪК

Председател: Вяра Калфина

- 11.20 Илия Борисов (гр. Благоевград) – Вглеждане ... в места на памет
 - 11.30 Евгени Марушев (гр. Дупница) – Епа оно си е така (Описание на едно от осемте християнски оброчища на с. Червен брег, Дупнишко)
 - 11.40 Десислава Каназирова (ИМ – Самоков) – Алинският манастир – минало и настояще
 - 11.50 Нина Златева, Илия Борисов (гр. Благоевград) – Прадед и една старина (Размисли след проучване и консервационни намеси в една къща на зограф)
 - 12.00 Веселин Хаджиангелов (ИМ – Самоков) – Шишманово кале – втори етап от археологическите проучвания и началото на социализацията му
 - 12.10 Дискусия
 - 12.45 Художествена галерия „Проф. Васил Захариев”. Откриване на фотоизложбата „Кирило-Методиевската традиция в православното християнство”, посветена на 1150-годишнината от обявяването на християнството за официална религия в България.
- Куратор: Ивета Рашева, КМНЦ – БАН

Петък, 2 ОКТОМВРИ

Начало 14.30 ч.

ОФИЦИАЛНО ОТКРИВАНЕ НА СИМПОЗИУМА И ФИЛМОТЕКАТА

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ ЗА ПЕТЪК

Председател: Росен Р. Малчев

- 15.00 Свещ. Михаил Колев (Храм „Въведение Богородично”, гр. Самоков) – Историята на храм „Въведение Богородично” в Долната махала на гр. Самоков
- 15.10 Константин Рангочев (Асоциация „Онгъл”) – Модели на фолклорното православие I: Вяра – култ – молитва в Самоков и Самоковско
- 15.20 Георги Захов (гр. Самоков) – Православните храмове и параклиси в с. Шипочан – опора на вярата и народността
- 15.30 Александър Бонев (гр. Самоков) – Курбаните в Самоковско (традиция и иновации)
- 15.40 Теодор Пеев (Бачковска света обител „Успение на Пресв. Богородица”) – Изображение на св. Димитрий Ростовски в църквата „Рождество Богородично” в Самоков
- 15.50 Искра Тодорова (РИМ – Русе) – Празници и празнуване в Самоков във времето на социализма
- 16.00 Десислава Тихолова (РИМ – Русе) – Самоков – музиканти и оркестри
- 16.10 Дискусия и почивка

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ ЗА ПЕТЪК

Председател: Искра Тодорова

- 16.30 Николай Ненов (РИМ – Русе) – Следите на героичното време: Ангелушевото кладенче и параходът „Радецки“
- 16.40 Ивета Рашева (КМНЦ – БАН) – Легендата за българското покръстване във възрожденските ни слова, произнасяни на 11 май
- 16.50 Евгени Зашев (КМНЦ – БАН) – Поемата „Покръстена България” от Франческо Брачолини дел Апи по пътя към българския превод
- 17.00 Иво Братанов (СОУ „Христо Ботев” – Русе) – Езикът на българския превод на „Скратение на свещенната история”
- 17.10 Илиана Чекова (СУ „Св. Климент Охридски”) – Към антропонимите в Етрополския поменик от XVII век
- 17.20 Магдалена Абаджиева (ИБЕ „Проф. Л. Андрейчин”) – За определението „павликянска книжнина” в българската литературна история
- 17.30 Яна Сивилова, Иван Мирчевски (СУ „Св. Климент Охридски”) – За едно предполагаемо отражение на култа към архангел Михаил във фразеологията
- 17.40 Оливер Цацков (Университет „Гоце Делчев” – Щип, Р. Македония) – Познаването на локалната историја е незаменлива компонента во едукацијата на ученикот во наставниот процес
- 17.50 Присъждане на Наградата за 2015 година на името на проф. Тодор Иванов Живков, д.ф.н. – за принос към българската етнология и медиевистика.
- 18.10 Дискусия

СЪБОТА, 3 ОКТОМВРИ Начало 09.30 ч.

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ ЗА СЪБОТА

Председател: Десислава Тихолова

- 09.30 Тодор Моллов (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”) – Изборът на станеник в коледните песни (Имена и функции)

- 09.40 Светла Дживтерева (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Наблюдения върху припева на коледните песни
- 09.50 Александар Димитријевски (Университет „Св. св. Кирил и Методий“ – Скопие, Р. Македонија) – Музичкиот сегмент во обредот „Истерување на чумата“ – студија на случај од село Истибања, Кочанско
- 10.00 Цветомира Кюркчиева (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“) – Двойствените характеристики в образа на самодивата според народната вяра
- 10.10 Андрей Бобев (КМНЦ – БАН) – Отображенията на традиционната култура в литературните текстове от УИП за ДЗИ. Методически размисли
- 10.20 Денис Исаев (РИМ – Благоевград) – Хипотеза за възстановяване на социален ред у традиционните, нелитературни общности
- 10.30 Присъждане на Наградата за 2015 година на името на Бойка Добрева и Димитър Добрев за изявен млад изследовател в областта на етнологията и медиевистиката
- 10.50 Дискусия
- 11.00 Почивка

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ ЗА СЪБОТА Председател: Тодор Моллов

- 11.20 Мартина Янкова (СУ „Св. Климент Охридски“) – Седми Вселенски събор и българската средновековна книжнина
- 11.30 Ива Трифонова (КМНЦ – БАН) – Мани, Текел, Фарес или за един любопитен наратив в състава на три южнославянски сборника
- 11.40 Андрей Бобев (КМНЦ – БАН) – Една особеност в състава на Паримейника или още един медиевистичен ракурс към Русалска сряда
- 11.50 Димитър Добревски (НХА) – Български оазиси на вяра и духовност
- 12.00 Екатерина Тодорова (ЦСВП „Проф. Иван Дуйчев“, СУ „Св. Климент Охридски“) – Култът към Света Текла в южнославянската традиция от XIV в.
- 12.10 Пламен Бочков (НБУ) – Юдите във „Веда Словена“ – демиурзи и медиатори
- 12.20 Дискусия
- 12.30 Представяне на книгата на доц. д-р Пламен Бочков, Ректор на Нов български университет – „Веда Словена – 140 години по-късно“. Дискусия на тема „Веда Словена”: Мит – фолклор – литература. Модератор: Миглена Христозова (Фрайбургски университет, Германия)
- Почивка

СЪБОТА, 3 ОКТОМВРИ 14.30 ч.

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ ЗА СЪБОТА

Председател: Андрей Бобев

- 14.30 Ѓорѓи Ефремов (Университет „Гоце Делчев“ – Щип, Р. Македонија) – Религијата на античките Македонци
- 14.40 Таня Илиева (КМНЦ – БАН) – Прецедентните текстове като източник на информация за религиозните възгледи на българите
- 14.50 Петя Банкова (ИЕФЕМ – БАН) – Свидетелства за Светото кръщение
- 15.00 Маринела Серафимова (Университет „Гоце Делчев“ – Щип, Р. Македонија) – Прилог кон проучувањето на доцноантичките градови по долината на р. Брегалница
- 15.10 Јаким Донеvски (Университет „Гоце Делчев“ – Щип, Р. Македонија) – Четирите македонски градови во областта Амфакситида

- 15.20 Бошко Ангеловски (Институт за старословенска култура – Прилеп, Р. Македонија) – Археолошкиот локалитет Бадери и проблемот на Бадеријана и Тауресиум
- 15.30 Јулијана Иванова, Маријана Иванова (Локален археолошки и историски музеј „Теракота“ – Винаца, Р. Македонија) – Коњаникот од Виничко кале
- 15.40 Магдалена Манаскова (Локален археолошки и историски музеј „Теракота“ – Винаца, Р. Македонија) – Релјефна плоча со претстава на демонот Тотоес од археолошкиот локалитет Виничко кале
- 15.50 Присъждане на Наградата за най-добър филм, представен на Балканската културна филмотека, 10 сезон
- 16.10 Дискусија и почивка

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ ЗА СЪБОТА

Председател: Николай Ненов

- 16.30 Трајче Нацев, Драган Веселинов (Университет „Гоце Делчев“ – Шип, Р. Македонија) – Одбраната и заштитата во Македонија од Антиката до Првата светска војна
- 16.40 Михаела Виденова (ИЕФЕМ – БАН) – Съвременни ракурси на мултидисциплинарност: основания за психолого-антропологичен анализ на българските традиционни обредни комплекси русалии и калушари
- 16.50 Искрена Димитрова (РИМ – Русе) – Лейди Даяна – паралел между два свята
- 17.00 Мария Димитрова (ИЕФЕМ – БАН) – Позитивното мислене в интернет-пространството
- 17.10 Владимир Власков (НИГГГ – БАН) – Прогнозиране и характер на температурния режим в България през последните две десетилетия
- 17.20 Дискусија и закриване на Деветите Цар-Шишманови дни в Самоков
- 19.00 Официален коктейл за участниците в Деветите Цар-Шишманови дни в Самоков

ПОСТЕР СЕСИЈА

Tomasz Rokosz (Akademia Podlaska, Siedlce, Poland) - From the Jadzwings to the Holy Mary – transformations of cult practises at the Holy Place on Rospuda River in north-eastern Poland

Росен Р. Малчев (Асоциация „Онгъл“) – Напрежения в структурата на фолклорната вяра. Агиология и демонология. Автореферат на дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на филологическите науки“

Герасим Петрински (СУ „Св. Климент Охридски“) – Демоните във византийската литература

ПРОГРАМА НА БАЛКАНСКАТА КУЛТУРНА ФИЛМОТЕКА 10 сезон

Филмите от програмата на Балканската културна филмотека, 10 сезон, ще се прожектират в Посетителския център на Исторически музей – Самоков всеки ден от 10.00 до 12.00 часа в следната последователност:

- 1. Балканският фолклорен фестивал „Сватбата – единство и многообразие” в Етъра
Оператор и монтаж: Илия Вълев (докторант, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”). Екип на проекта: Росица Бинева (идейна концепция и ръководител), Павлина Дамянова и Виолета Димова (специалисти от АЕК „Етъра”), научен консултант доц. д-р Веселка Тончева (ИЕФЕМ – БАН)

- 2. Надежда за червеногушата гъска
Сценарий: „Сценарна работилница“: Маргарита Кулинска, Борислав Огнянов
Режисьор: Борислав Огнянов
Оператор: Йоан Георгиев
Монтаж: Борислав Огнянов
Диктор: Александър Митрев
Консултант: д-р Николай Петков
Музика: SoundDogs.com
Продуцент: Българско дружество за защита на птиците

- 3. Освещаване на българската църква „Св. Димитър” в Истанбул
Оператор и монтаж Константин Панайотов (ИЕФЕМ – БАН). Проект „Културно-историческо и езиково наследство на „съседна България”, финансиран от ФНИ – МОН.

- 4. На крилете на орела
Сценарист: Александър Маринов – Санчо
Режисьор: Теодора Петрова
Оператор: Сергей Панайотов
Втора камера: Чавдар Николов, Симеон Цончев
Монтаж и 2D графика: „Пулс Дизайн“
Диктор: Павел Терзийски
Консултант орнитолог: д-р Димитър Демерджиев
Музика и звукообработка: „Оффтакт“
Продуцент: Българско дружество за защита на птиците

- 5. За любовта няма край
Автори: Гергана Цонева, докторант, Горан Стефанов, докторант, доц. днк Мария Шнитер, ръководител на Катедра „Етнология” към Философско-историческия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”.

НЕДЕЛЯ, 4 ОКТОМВРИ

Начало 10.00 ч.

Културна програма за участниците в Деветите Цар-Шишманови дни в Самоков
